

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Slagelse
Realskole

1892.

Indbydelses-Skrift

til

Afgangs- og Aars-Prøven

i

Slagelse Realskole

27. Juni til 16. Juli 1892.

Udgivet tilligemed Skole-Efterretninger

af

Fr. Dahl,

Skolens Bestyrer.

Slagelse.

„Slagelseposten“s Bogtr.

1892.

Handelsbuch

in

Algangs- og Aars-Proven

Stigene Bogskole

1881

Handelsbogens Forlag

in

Handl. nr.

Handl. nr.

Stigene

Handl. nr.

Handl. nr.

Den 13de Juli 1891 hjemkaldtes Skolens tidligere Tegnelærer, Kammerraad Just Michael Hansen. Ved hans Jordefærd den 20de Juli fik Byens almindelige og hjertelige Deltagelse fra Skolens Side sit Udtryk i talrigt Møde af forhenværende Elever og Medlærere. Medens Kisten udbares af Kirken, blev sunget et af Hr. Rosen dahl forfattet Farvel:

I Billeders Glans,	Alkærligheds Gud
I Farvernes Glød	Din Længsel da blev;
Sig lutred' Din Sans,	I Hjertet hans Bud
Din Livssol frembrød:	Saa sønligt Du skrev.
Den anende Kunst	En Tak for Din Færd
Et Skønheds-Liv saa	I Gry og i Kvæld
Bag Jordtaagens Dunst,	Genlyde da her
Højt over det Blaa.	I Brødrers Farvel!

Paa Begravelsesdagen fandtes i „Slagelse-Posten“ nedenstaaende af mig skrevne Vers:

Fra Kunstens Hal, Din Ungdoms Kald,
 Dig Livet andre Veje banded.
 Gik nedad det? var det et Fald
 Fra Højderne, Din Længsel aned?

Nej, opad gik det, til de Smaa:
 Hos dem at øve Haand og Øje
 Til Skønhedspræget at forstaa,
 Den Vej gaar ogsaa mod det Høje.

Og ej blot dette Kald blev Dit.
 Slap Penslen Du og Staffellet,
 Har med et fattigt Stykke Kridt
 Du Klassetavlens Plan beriget

Og tolket lifligt, hvad Du saa
 I Skov, paa Sø, ved Skolegilde,
 I Nissefolkets lille Vraa
 Og Julenattens store Stille.

Det blev Din Kunst, det blev Dit Ord,
 Tidt talt, som alle Ord, i Luften;
 Men Hjærter er der, hvor det gror,
 Og hvor det aldrig mister Duften.

Fra dem et vemodsfuldt Farvel
 Til Lysets Hjem fra Støvets Skygge!
 Med aldrig dækket Hjærtægæld
 Vi signe Din forløste Psyche.

Ved forrige Skoleaars Slutning fratraadte to af Skolens Lærere, Hr. Exam. polyt. A. V. Abrahamson og Hr. Cand. phil. H. Rosendahl. Jeg bringer dem begge Skolens bedste Tak for deres Virksomhed.

Som Timelærer havde Hr. Abrahamson siden 1ste Oktober 1884 besørget Regneundervisningen i 1ste Klasse og, under min Fraværelse ved Rigsdagen, nogle Timer i andre Klasser; paa Grund af Bortflytning fra Slagelse opgav han sin Virksomhed ved Skolen.

Hr. Rosendahl har, efter flere Aars Studium og Privatlærergering i Kjøbenhavn og sin derpaa følgende i 1853 tiltraadte Lærerstilling ved Kalundborg Realskole, fra 1ste November 1857 til Sommerferien 1891 været fast Lærer ved Slagelse Realskole. I denne lange Tjeneste ved vor Skole har Hr. Rosendahl, efter Tjenestetid dens ældste faste Lærer, undervist først, foruden i Fransk og Engelsk, til forskellig Tid i forskellige andre Fag, senere, efterhaanden som Skolen udvidedes, kun i de to nævnte Sprog. Under min Fraværelse i Rigsdagstiden har han i et kortere Tidsrum været konstitueret som Bestyrer og i en Række af Aar lige til sin Fratræden havt Tilsynet med Eleverne paa Skolepladsen. — I og noget ud over to af Skolens Sommerferier har han gjort Studierejser til Frankrig, den første (i 1876) med Statsunderstøttelse. — I Skolens Programmer for 1870, 1873 og 1877 findes Afhandlinger af Hr. Rosendahl, i det sidstnævnte hans til Ministeriet afgivne Beretning om hans Ophold i Frankrig Aaret forud. — Fremdeles skylder Skolen — ligesom Byen, ikke faa Foreninger og et stort Antal Private — ham en hjertelig Tak for mangfoldige Frugter af hans Digterevner og altid redebonne Imødekommen ved festlige Lejligheder. En i 1868 udkommen Digtsamling med Titlen: „Fra Skolen og Livet, Sange af H. Rosendahl“ bærer herom Vidnesbyrd, der vel kunne ventes fortsatte af en Tiden efter 1868 vedkommende Samling. — I de to Lærefag, Fransk og Engelsk, Hr. Rosendahls Hovedfag i Skolen

og, i Størstedelen af hans Tjenestetid, hans eneste Lærefag, søgte han, trods -- eller rettere paa Grund af -- sine omfattende og grundige Kundskaber, stadig yderligere videnskabelig og pædagogisk Forfremmelse ved fortsat Literaturstudium, idet han med en Beskedenhed, der i vore Dage saa tidt svigtes, hvor den mest behøves, aldrig følte sig færdig i Løsningen af sin Læreropgave. — Den Uegennyttighed, med hvilken han paa forskellig Vis har hjulpet mange af sine Elever, vil ikke glemmes af dem, saa meget mindre som den saa stærkt kontrasterede med de Hensyn, paa hvilke hans ydre Kaar kunde have gjort berettigede Krav. Og som Hr. Rosendahls Elever, saaledes ville ogsaa hans Medlærere bevare taknemlig Erindring om hans store Tjenstvillighed, der saa væsentlig bidrog til Bevarelse af Lærerkredsens broderlige Aand.

Det var Følelsen af Kræfternes Aftagen og særlig en tiltagende Tunghørhed, der foranledigede Hr. Rosendahl til at søge Afslutning af sin lange og dygtige Skolegerning. I den Tid, i hvilken han her har været min trofaste Medarbejder, har egentlig Sygdom kun yderst sjældent afbrudt hans Virksomhed; men Kræfterne have en Grænse, og at naa til det yderste af denne vilde han ikke.

Byraadet bevilgede hans Afskedsbegæring og tilstod ham en aarlig Efterløn af 1000 Kr. fra 1ste September at regne.

Hr. Rosendahl havde, da Ønsket ytrede sig om et større festligt Afskedsmøde med ham, udtrykkelig frabedt sig et saadant; men han indvilligede i til Afsked at samles med den mindre Kreds af Venner, som Skolegerningen umiddelbart havde vundet ham. Vi føjede hans Ønske, og ved det festlige snævrere Møde d. 29de August raadede en hjærtelig Stemning, om hvilken vor Ven, der saa tidt har sunget for os Andre, mulig lettest vil modtage en Efterklang, naar jeg hidsætter den Sang, med hvilken vi hilste ham ved Festen:

Vi Skolemænd gør mange Ord
 For Slægten op at tugte;
 Men om de sætte dybe Spor
 Og Sjælene befrugte,
 That is the question, ak! hver Gang
 Kritiken ret vi drive;
 Dog, lad os haabe — en avant! —
 Og Gud i Vold os give!

Imellem Albions graa Humør,
 Der svært til Spleen tenderer,
 Og Galliens gladere Kulør
 Saa tidt vi oscillerer.
 Det har Du prøvet, gamle Ven!
 Det var et Træf ej ganske,
 Du øved ind i Mund og Pen
 Det Engelske og Franske.

Nu er den endt, den Skolefærd,
 Dit halve Liv Du vied.
 Var tidt den tung, den var Dig kær —
 Der er dog meget i'et,
 Som en Filosofus har sagt,
 At vi for ret at fremmes
 Kan trænge til i næste Takt
 Af Herrens Haand at hømmes.

Hvad end Dig venter denne Høst,
 Den kolde og den klamme,
 Tag med Dig som en Smule Trøst:
 Vi bli'er mod Dig de samme,
 Med Tak for Daad til Skolens Held,
 Med Tak for tusind Sange,
 Med trofast Venskabs: Hil og sæl! —
 For Rosendahl: syv lange!

Fr. D.

Om det ved Hr. Rosendahls Fratræden ledige Embede indkom 5 Ansøgninger. Byraadet valgte Hr. Cand. phil. Bertel Obel, som tiltraadte Embedet 17de August.

Den ved Hr. Rosendahls Fratræden ledigblevne Inspektorgerning overdrog Byraadet fra Skoleaarets Begyndelse til Hr. Stade, den først ansatte blandt de faste Lærere ved Skolen, der havde søgt den nævnte Virksomhed.

I Skrivelse af 6te November meddelte Byraadet, at Betalingen for samtlige Ekstratimer ved Realskolen (Timelærernes Timer og de faste Læreres Overtimer) fra 1ste Januar 1892 forhøjes fra 79 $\frac{1}{2}$ Øre til 1 Kr. Timen.

Hans Majestæt Kongen forundte mig, efter det høje Kultusministeriums derom gjorte Indstilling, ved allernaadigst Bestalling af 28de Oktober 1891 Titel af Professor, hvorom jeg underrettedes den 8de No-

vember, paa hvilken Dag tidligere og nuværende Elever og Medlærere viste mig den Ære ved en Skolefest at mindes 25-Aars-Dagen (10de November) siden min Kaldelse til Skolen. Mine højt ærede kommunale Foresatte, Slagelse Byraads Medlemmer, hædrede mig umiddelbart før Festen ved personlig Lykønskning i mit Hjem og ved en af Byraadets Formand, Hr. Borgmester, Byfoged Wulff oplæst Henvendelse, for hvis Velvillie jeg tolkede min hjærteligste Tak. Ved Festens Formiddagsmøde i Skolens Gymnastiksal og Eftermiddagsmøde i Byens Klubsal modtog jeg og min Familie i Taler, i Sange og Gaver saa mange kærlige Hilsener, at jeg i min Tak for dem og for Alt, hvad Dagen bragte mig langt, langt ud over Fortjeneste, maa trøste mig med til Hver især af de Mange, der viste mig Velvillie og Venskab, at frembære den inderligste Bevidnelse af, at jeg „bliver i Kærligheds Gjæld“.

Under min sidste Fraværelse i Rigsdagstiden besørgedes mit Skolearbejde af mine Kolleger i Forbindelse med Hr. Seminarist Joh. Cl. Nielsen. For al den samvittighedsfulde og dygtige Hjælp, som nuværende og tidligere Kolleger og Vikarer have ydet Skolen i de noget over 13 Aar, i hvilke jeg har været Medlem af Rigsdagens Folkething, beder jeg dem modtage min bedste Fællestak.

Ifølge Kultusministeriets i 1892 udkomne „Beretning om de særligt stillede kommunale og private Realskoler for Skoleaaret 1890—91“, S. 262, er min Tilladelse til at afholde almindelig Forberedelseseksamen den 15de Februar 1892 given ogsaa for det følgende Treaars Vedkommende.

De ved N. P. Knudsens, R. S. Madsens og H. P. V. Niensens Dimission, samt ved O. E. Petersens (6te Kl.) Udmeldelse ledigblevne Fripladser tilstod Byraadet: C. A. Winther (6te Kl.),

M. L. C. Hilligsøe (5te Kl.), C. J. Obel (5te Kl.) og J. C. Petersen (3dje Kl.). — Ekstraordinær Friplads tilstod Byraadet: H. S. Madsen (5te Kl.) som Søn af en Lærer ved Realskolen. — Ekstraordinære Fripladser havde Byraadet i forrige Skoleaar tilstaaet Brødrene V. O. Gertz (4de Kl.) og G. V. Gertz (3dje Kl.).

Fra Hr. Skibsinspektør, Kapitajn Hooge i Hamburg og fra tidligere Elever af Skolen: D'Hrr. Sagfører B. Bentzen i Slagelse, Assistent G. Elmquist i Grønland og Plantageejer F. Lassen i København har Skolen i Løbet af Skoleaaret med stor Taknemlighed modtaget særdeles værdifulde Gaver til sine Samlinger, fra den første og de to sidste et stort Antal Genstande til den naturhistoriske, fra Hr. Bentzen en fortrinlig udført Dampmaskine-Model til den physiske Samling.

Iblandt de Oplysninger, som Realskolerne aarlig have at tilstille Kultusministeriet til Optagelse i dettes Aarsmeddelelse om Landets Realskoler, kræves opgivet, med hvilke Elevtal Forældrehjemmenes forskellige Samfundsstillinger ere repræsenterede i Skolen. Ved Siden af denne Skolernes Samfundsstatistik vil det næppe have mindre Interesse at oplyse, hvor mange af Skolernes tidligere Elever der ere indtraadte i de forskellige Stillinger, i hvilke Samfundet deler sig. Et af mig i sidste Rigsdagssamling udtalt Ønske om Tilvejebringelsen af en saadan Statistik har mulig faaet nogen Indhyldelse paa Udstedelsen af et kultusministerielt Cirkulære af 12te Januar d. A., saalydende:

„Da det vil være af Interesse for Ministeriet at erfare, i hvilke Livsstillinger de unge Mennesker, der have bestaaet den ved kongelig Anordning af 30te August 1881 indførte almindelige Forberedelseseksamen, senere ere indtraadte, skulde man herved anmode Dem om at tilstille Ministeriet disse Oplysninger i summarisk Form for Deres Skoles Vedkommende inden 1ste August d. A.“

Ved Hr. Kjøbmand F. Lauritzens og Hr. Realskolelærer Toepfers omhyggelige, efter en meget omfattende Korrespondance tilvejebragte Oplysninger om Slagelse Realskoles tidligere Elever i min Tjenestetid ved Skolen, baade de til Afgangsprøven stedte og dem, der ikke have gennemgaaet Skolens Kursus helt, havde jeg den Glæde ved Festen den 8de November at modtage følgende i den her nævnte statistiske Retning gaaende Meddelelse:

Af de 395 Elever — blandt hvilke 229 til Afgangsprøven stedte —, om hvilke der havde kunnet fremskaffes eller søgtes Oplysninger for Tidsrummet fra Sommeren 1866 til Sommeren 1891, fandtes:

332 i Danmark;
 35 i Udlandet;
 3 vare ikke til at finde;
 25 vare døde.

Af de 370, der vare i Live ved Meddelelsens Affattelse, henhørte:

til Landbruget	62
til Handelen	81
til Haandværk og Industridrift	34
til Militæret	14
til Postvæsenet	15
til Jærnbanetjenesten	18
til Bank- og Kontor-Tjenesten	24
til Toldvæsenet	2
til Polyteknik og Ingeniørfaget	29
til Lægestanden	14
til Apotekerfaget	14
til det juridiske Fag	14
til Havebruget	8
til Sømandsstanden	3
til Literatstanden	5
til Lærerstanden	7
til Skovbruget	4
til Musikfaget	1
til den gejstlige Stand	2
til den studerende Stand	8
til ubekendte Livsstillinger	11

Af de almindeligere Betragtninger, hvortil denne Statistik kunde give Anledning, hvis den, som sandsynligt er, vilde findes væsentlig stemmende med, hvad der maatte fremkomme i samme statistiske

Retning fra Landets andre Realskoler, skal jeg kun berøre det herved delvis vundne, af og til bestridte, men for mig ikke overraskende numeriske Vidnesbyrd om, at Realskolerne staa ikke i snævert begrænsede Samfundsvirksomheders Tjeneste, men arbejde til Bedste for de forskelligste Virksomheder, om end ikke ligefrem proportionalt med disses Omfang, og derved for det hele Samfund.

Til Jævnførelse med den for vor Skole her begyndte Realskoleeleverne vedrørende Socialstatistik hidsætter jeg efter Ministeriets Aarsberetning for Skoleaaret 1890—91, S. 30 f., det summariske Resultat af den samtlige i Danmark mellem Juni 1890 og Juni 1891 underviste Realskoleelevers Forældre vedrørende Socialstatistik:

	Af de i det nævnte Aar i Alt 13529 underviste Realskoleelever vare
2165	Børn af Embeds- og Bestillingsmænd,
4063	— - Handlende og Næringsdrivende,
2221	— - Haandværkere,
97	— - Kunstnere,
84	— - privatiserende Videnskabsmænd, Literater, Journalister,
660	— - Forretningsførere,
190	— - Lærere ved private Skoler og Privatlærere,
222	— - Læger,
198	— - Sagførere,
1237	— - Landbrugere,
406	— - Sømænd,
151	— - Daglejere og Arbejdsmand,
424	— - Mænd i andre Stillinger,
224	— - Particuliers og Pensionister,
1062	— - Enker.

Ved Landets 104 eksamensberettigede Realskoler og for Eksamenskommissionen have i 1890 i Alt 1123 Eksaminander (Drenge og Piger) bestaaet almindelig Forberedelseseksamen (s. Aarsberetningen, S. 260).

Et Skolebal holdtes den 22de Januar. Den 27de Maj foretog Skolen, velvillig forsynet med Køretøjer fra By og Omegn, en Skovtur til Suserup; Dagens Valg gjorde den tillige til en Skolefest i Anledning af vor Konges og vor Dronnings Guldbryllup; nedenstaaende Sange bleve sungne:

Saa kom vi da i Skoven,
 Hurra! og med Musik;
 Se, Solen ler foroven,
 Og Bøgen er saa „chic“;
 Den spejled' sig i Vandet
 Og satte op sit Haar,
 Som ingen Anden kan 'et,
 Saa nu den dejlig staa.

For os den sig iførte
 Sit skønne Toilet,
 Og derfor hid vi kørte,
 For at beundre det,
 Og for — nu kommer Humlen —
 At boltre os omkring
 Og under alskens Tumlen,
 At gi'e Humøret Sving.

Thi ak! vi arme Stakler,
 Man os paa Nakken er;
 Naar hist vi gør Spektakler,
 Straks Streger vanker der,
 Og det saavel i Klassen,
 Hvor ej der mukkes tør,
 Som nede selv paa Pladsen,
 Hvor dog der støjes bør.

Slaa vi vor Nabos Ruder
 Itu og gør lidt Kiks,
 Saa straks man Streg bebuder,
 Hr. Stade er saa striks.
 Og hvis de Smaa man banker,
 Ja, det er rent fatalt,
 Thi saa, Mintro! der vanker,
 Og det er dog for galt.

Dog, bort med alle Griller
 Her i Guds fri Natur!
 Hør, Fuglene slaa Triller,
 Og vi er ej i Bur;
 Her rigtig løs vi slaa os,
 Til Rektor siger Stop!
 Og se, om vi kan staa os
 I Løb og i Klapop.

Dog ret betænkt, I Venner!
 Er Skolen ej saa slem,
 Naar blot man ret erkender,
 At Godt den vil ha'e frem.
 Vi derfor vil den mindes
 Med Tak og med Hurra!
 Dens Mage dog ej findes,
 Hurra! Hurra! Hurra!

H. R.

Med Flag i Favnen krystet, ved Borgen Danmark staar,
 Vor evig unge Moder, trods sine tusind Aar.
 Hun gransker sine Minder, fra Hytte som fra Hal,
 Om Sejr i Fred og Fejde, om Nederlag og Fald.

„Hil Eder, Drot og Dronning! min Saga I forstod;
 Med Hjærtet I den næmmed, med Taalmod og med Mod;
 Min Sorg var Eders Smerte, min Glæde Eders var;
 Et halvt Aarhundred begge I derom Vidne bar.

Derfor jeg Kronen signer, den trefold gyldne Pragt,
 Om ædle Tinding fæstet, med Myrtheløv i Pagt.
 Fra Nord og Sønderleden, fra Øster og fra Vest
 Med mine Ønsker kappes en Ætlingflok som bedst.

Hil Eder, Drot og Dronning! „for Ære og for Ret,
 Med Gud!“ — det store Løsen, det gøre Kronen let!
 End smiler Dagen yndig, end venter mangt et Kald;
 Gud give Kraft og Naade til sidste Solefald!“

F. D.

Til dette Aars almindelige Forberedelses-
 eksamen, ved hvilken de Herrer Oberstlieutenant
 Bærentzen, Adjunkt V. Christensen og Professor
 Grønlund fungere som ministerielt beskikkede
 Censorer, stedes 9 Elever af Skolens øverste Klasse.

Den 4de November 1891 indgave Rektor Ørum
 i Vordingborg og jeg følgende Andragende til Kul-
 tusministeriet:

„Da det maa skønnes at være særlig ønskeligt
 for Realskolerne, at den ved Bekendtgørelsen af 4de
 Marts 1891 indrettede Borgerskoleeksamen ikke faar
 en hæmmende Indflydelse paa Realskolerne enten ved
 at bringe disse i en uheldig Konkurrence med Borger-
 skolerne, eller, hvis den ganske uændret optoges af
 Realskolerne, ved at virke forstyrrende ind paa disses
 Læreplan, tillade vi undertegnede Bestyrere af kom-
 munale Realskoler os hos det høje Ministerium at
 ansøge om Tilladelse til, at Hovedeksamen ved Afslut-
 ningen af næstøverste Klasses Kursus i vore Skoler
 gunstig maa godkendes som ensgældende med Bor-
 gerskoleeksamen, naar den afholdes under en af Mi-
 nisteriet nærmere foreskreven Kontrol.

Til Støtte for dette vort Andragende skulle vi — henpegende paa en formentlig Analogi, hentet fra Ensgyldigheden af 4de Klasses Hovedeksamen i Lærskolen med almindelig Forberedelseseksamen — tillade os at fremhæve, at Eleverne i vore Skolers næstøverste Klasse ved dennes Hovedeksamen ere førte saa vidt, at de, hvis den bestaas med tilfredsstillende Udfald, som Regel kun ville have eet Aar tilbage til den afsluttende almindelige Forberedelseseksamen og derved være i Besiddelse af en endog noget større Dannelse end den af Borgerskoleeksamen krævede. Til detailleret Begrundelse heraf vil de vedlagte Programmets Opgivelse af det i næstøverste Klasse i de sidste tre Skoleaar læste og indøvede, som vi haabe, give tilstrækkelig Oplysning. Enkelte i vore Skolers samlede Læreplan ikke væsentlig indgribende Ændringer vilde kunne bringe den nævnte Hovedeksamen i noget nærmere Overensstemmelse med Borgerskoleeksamen, hvis det høje Ministerium maatte stille dette som Vilkaar for den at os søgte Tilladelse.

Idet vi formene, at vore Skoler ved at opnaa denne Tilladelse ville kunne haabe at beholde Eleverne længere, end nu oftere er Tilfældet — saasom man fra Hjemmets Side utvivlsomt vil foretrække den nævnte Eksamen for slet ingen Eksamen — henstille vi vort Andragende til det høje Ministeriums Velvillie.“

Da Tilbudet om Indførelsen af en Borgerskoleeksamen, der ikke skulde give Adkomst til nogen paafølgende anordnet Fageksamen, næppe er modtaget af noget synderlig stort Antal Borgerskoler, er dette vel den nærmeste Grund til, at foranstaaende Andragende hidtil er forblevet ubesvaret.

Den 6te Oktober 1891 nedsatte Ministeriet for Kirke- og Undervisnings-Væsenet en Kommission, hvis Medlemmer vare: Docent, Dr. phil. J. Paludan, som Kommissionens Formand, Ministeriets Konsulent i Almueskolesager Professor, Dr. phil. Kroman, Rektor ved den lærde Skole i Odense Petersen, Adjunkt ved Metropolitanskolen cand. theol. Axel Sørensen, cand. juris Sophus Bauditz, Undervisningsinspektøren ved de kommunale og de private Realskoler, Professor Müller, Realskolebestyrer Dahl i Slagelse,

Professor, fhv. Seminarieførstander Schurmann, Skoledirektør for de private Skoler i Kjøbenhavn Bache, Skoledirektør for de offentlige Skoler i Kjøbenhavn Theisen, Skoleinspektør i Kjøbenhavn Matzen og Formand i Bestyrelsen for „Danmarks Lærerforening“ Skolelærer Sauter i Gladsakse. Professor Schurmann var hindret i at møde; i hans Sted indtraadte Seminarieførstander Provst Tide-
mand i Kommissionen.

Ministeriet ønskede Kommissionens Udtalelse om:

- 1) til hvilke Resultater man i Skolerne er kommen med Hensyn til Undervisningen efter de ved Ministeriets Bekendtgørelse af 7de Juni 1889 paabudte Retskrivnings-Regler;
- 2) hvorvidt det af pædagogiske Hensyn maa anses for rigtigst, at de nævnte Retskrivningsregler i deres Helhed bibeholdes i uforandret Skikkelse, eller om det fra dette Synspunkt maatte være ønskeligt paa noget Punkt at vende tilbage til de tidligere fulgte Regler;
- 3) hvorvidt det i Betragtning af Skolens Opgave lige overfor Literaturen og Ønskeligheden af, at der ikke er altfor stor Forskel mellem Skolens Retskrivning og den i Literaturen sædvanlig brugte, maatte være muligt og tilraadeligt at foretage saadanne Ændringer i Skolernes Retskrivning, at man derefter turde forvente, at vore Hovedforfattere vilde slutte sig til denne.

Den af mig den 14de November afgivne særlige Betænkning lød saaledes:

„Som Medlem af den af det høje Ministerium for Kirke- og Undervisnings-Væsenet nedsatte Retskrivnings-Kommission tillader jeg mig herved at udtale mig om min særlige Stilling til de Kommissionen forelagte Spørgsmaal.

Et med saa mange Enkeltforskrifter udstyret Paabud, som det ved Bekendtgørelsen af 7de Juni 1889 givne, rummer en ikke ringe Fare for Skolerne baade i og for sig og ved mulige Konsekvenser paa andre Fags Omraade. Om det end maa indrømmes, at Retskrivningsspørgsmaalet er et Formspørgsmaal, ved hvilket Udtale, Etymologi, Analogi og Vedtægt brydes indbyrdes, indtil et Skøn afgør Striden, kan en Prøvelse af det mere eller mindre logiske i Skøn-

net ikke holdes ude. Det maa ventes, at en Lærer, hvor han ikke kan være enig med Paabudet, efter en Kritik overfor Eleverne af dette eller hint i Paabudet, enten ender med at tilraade dem at bøje sig for det, trods hans afvigende Anskuelse, eller tilraader dem at følge hans motiverede Afvigelse. I begge Tilfælde svigter han Lydighedspligten, i det sidste vel endog saaledes, at det beskikkede Skoletilsyn kan blive nødt til at indstille ham til Afsked. Herved faar Paabudet en yderst betænkelig Rækkevidde.

Selvfølgelig var det ønskeligt, at alle Skolerne kunde enes om en fælles Retskrivning; men dette vil ikke naas, saalænge Literaturen selv ikke har tilegnet sig en saadan. At hver enkelt Skoles Lærere i Elevernes Interesse af disse kræve en bestemt Retskrivning fulgt, behøver næppe at siges. Men, vil den her hævdede relative Lærefrihed ikke paa Retskrivningsområdet føre til et Virvar mellem Skolerne indbyrdes, svarende til det, der findes i Literaturen? Jeg tror hertil at kunne svare, dels at Skolerne vel overhovedet maa finde sig i at dele Kaar med Literaturen, dels at Følgerne næppe ville blive saa farlige, som mange frygte. Sammenholdes saaledes de hos os fremtraadte Hovednuancer — thi Modsætninger kunne de ikke kaldes — i Retskrivningsstriden, nemlig den til Literatur-Traditionen sig nærmest holdende saakaldte literære Retskrivning, den i Skole-Traditionen før Paabudet væsentlig fulgte „grundtvigske“ og den ministerielt paabudte, vil det ses, at Forskellen mellem dem ikke er af nogen radikal Natur. Idet jeg foretrækker den første, i alt væsentligt ifølge de samme Betragtninger som dens oprindelige Forslagsstilleres, vilde jeg tillade mig principalt at foreslaa den anbefalet, men ikke paabudt Skolerne. Subsidiært vilde jeg kunne tilraade, at den „grundtvigske“ (som tidligere sket) eller den ministerielle Retskrivning anbefaledes Skolerne, den sidste nærmest af Hensyn til dens faktiske Bestaaen og til den delvis foretagne Omtrykning af de boglige Læremidler. Ved en saadan Anbefaling — og andet haves, uden væsentlig Ulæmpe, ikke før Paabudet — vilde de Skoler, der kunde tiltræde det anbefalede i dets Helhed, være stillede lettest; i de andre vilde Afvigelserne, ligesom før Paabudet, nærmest kun gælde

omtvistede Enkeltheder, med Hensyn til hvilke selv det ministerielle Retskrivningspaabud, om end kun yderst sparsomt, har aabnet Plads for nogen Frihed.

Ud fra denne Betragtning mener jeg at kunne besvare de tre af det høje Ministerium stillede Spørgsmaal saaledes:

- 1) Skønt Betingelserne for en sikker Dom om de i Skolerne gjorte Erfaringer med Hensyn til Undervisningen efter de ved Bekendtgørelsen af 7de Juni 1889 paabudte Retskrivningsregler savne Støtte i tilstrækkeligt Materiale, tør jeg dog, efter de i Kommissionen fremkomne Meddelelser og Drøftelser, udtale som et næppe misvisende Skøn, at Skolernes Elever uden særlig Vanskelighed have tilegnet sig de nye Regler, idet dermed dog ikke skal være sagt, at det tidligere friere Retskrivningsforhold har voldt Skolerne større Vanskeligheder.
- 2) Efter en Overvejelse af de Grundsætninger, hvorpaa de paabudte Retskrivningsregler, i deres Helhed og i flere af de i Kommissionen drøftede Enkeltheder, hvile, tillader jeg mig at foreslaa, at det ministerielle Retskrivningspaabud ændres til en Anbefaling principalt af den „literære“, subsidiært af den „grundtvigske“ eller af den „ministerielle“ Retskrivning, hvorved, i Lighed med Forholdet før Paabudet, Almenskolens Frihed fyldestgjordes paa en med Undervisningens Tarv bedre stemmende Maade. Et nyt Paabud, i større eller mindre Tilslutning til det bestaaende, maa jeg saaledes fraraade, ligesom jeg ogsaa fraraader en Omtrykning, med denne eller hin Retskrivning, af Almenskolens boglige Læremidler, baade de alt omtrykte og dem, der hidtil have været uberrørte af Paabudet. Hensynet til Skoleformer, der ikke lyde under Kirke- og Undervisnings-Ministeriet, skønnes yderligere at støtte denne min Anskuelse.
- 3) Som et væsentligt Motiv til at tilraade Retskrivningspaabudet ændret til en Anbefaling, der aabner Skolerne Mulighed for Afbigelse, fremhæver jeg Hensynet til de faktiske Tilstande i den dansk-norske Literatur, herunder Dagspressen indbefattet. En Forventning om en ikke alene efter Forfat-

ternes Tal, men ogsaa efter deres Vægt beregnet Tilslutning til den paabudte eller hvilkensomhelst anden Retskrivning skønnes næppe at ville blive opfyldt i en nærmere Fremtid. At en Almen-skolen paabudt Retskrivning vil kunne faa Indflydelse paa Literaturens ydre Form, nægtes ikke; men at Literaturens frie Stilling overfor Retskrivningen har haft og bør hævde sin Indflydelse paa Skolen, anser jeg for at betegne et endnu naturligere og væsentligere Forhold.

14de November 1891.

Fr. C. B. Dahl.“

Skolens Læseplan og Aarsarbejde.

Første Klasse i Forbindelse med Forberedelsesklassen.

I Bibelhistorie er læst efter Balslev det gamle Testament til David; 7 Salmer. I Dansk er det første Bind af Strøms Læsebog læst; Samtale med Disciplene om det læste; Staveøvelser; Substantiverne, Artiklerne, Verberne, Adjektiverne og Talordene ere indøvede uden Hjemmelæsning; 19 større og mindre Digte ere lærte udenad; i Reglen daglig Afskrift efter Bog; I Historie er læst og mundtlig fortalt af Danmarkshistorien forfra til Valdemar Atterdag. I Geografi er efter P. Dahlbergs „mindre Lærebog i Geografi“ gennemgaaet Danmark, Norge, Sverige, Rusland, Tyskland og England, samt en Oversigt over Europa. I Regning de fire Regningsarter med ubenævnte Tal og Begyndelsen af Regning med benævnte Tal efter Chr. Hansens Regnebog; Hovedregning og Tabel. I Sang nogle Salmer og Sange efter Sannes Skolesangbog for Smaabørn, sammen med 2den Klasse. Skrivning: som i de følgende Klasser efter Lærerens Forskrift i Skrivebøgerne eller paa Klassetavlen.

Anden Klasse.

Af nye Fag optages her Engelsk, Dyrerigets Naturhistorie og Tegning.

I Religion er læst efter Balslevs Bibelhistorie: det gamle Testament; 6 Salmer. I Dansk er Ager-skovs, Nørregaards og Strøms Læsebog, 2den Afdeling, benyttet til Oplæsning; Svendsens Skema er læst og repeteret til Sætningslæren; 2 Gange ugentlig Diktat,

ofte efter Forberedelse i Hjemmet, undertiden Genfortælling; nogle Digte ere i Aarets Løb lærte udenad. I Engelsk Listovs Ledetraad, 1ste Afdeling med Undtagelse af de sidste danske Stykker. I Historie efter Blochs mindre Lærebog til Brug for Skolernes Underklasser fra Kristian den 1ste Danmarkshistorien ud. Geografi: P. Dahlbergs „mindre Lærebog i Geografi“ Side 23—52. I Naturhistorie efter Feddersens Naturens Bog Pattedyr og Fugle; Skolens Naturaliesamling benyttes flittig her, som ved den hele naturhistoriske Undervisning. I Regning de fire første Regningsarter med ubenævnte og benævnte Tal; Tabel og Hovedregning. I Sang nogle Salmer og Sange efter Sannes Skolesangbog for Smaabørn, sammen med 1ste Kl. Frihaandstegning: Retliniede Figurer efter Lærerens Fortegning paa Klasses tavlen; Elementerne af den geometriske Formlære gennemgaas; Eleverne øves i at inddele Linier og at tegne retliniede Figurer paa Klasses tavlen; Klasseundervisning.

Tredje Klasse.

Af nye Fag optages her Tysk.

I Religion er læst efter Angers Bibelhistorie det gamle Testament; 6 Salmer. I Dansk er læst 3dje Afdeling af Agerskovs, Nørregaards og Strøms Læsebog; enkelte Digte lærte udenad. Svendsens Skema, udvidet ved mundtlige Meddelelser; 2 Gange om Ugen Stil (Diktat og Genfortælling). I Engelsk Listovs Ledetraad, 2den Afd., med Undtagelse af de sidste Stykker. I Tysk Kapers og Simonsens Læsebog for de første Begyndere S. 1—44, Kapers Stiløvelser for Begyndere Stykke 1—22. I Historie, efter Brickas større Lærebog, forfra til Kejserdømmet. I Geografi, Løffler: Lærebog i Geografi, S. 29—70. I Naturhistorie efter Feddersens Naturens Bog de koldblodige Bedyr samt Leddyr og Bløddyr. I Regning Brøkrekning, Hovedregning, Tabel. I Sang: efter Træffeøvelserne sammen med 4de Klasse lært Noder og Takt samt nogle Dur- og Mol-Skalaer; en Del Sange enstemmigt efter Sannes Sangbøger, ligeledes sammen med 4de Klasse. Frihaandstegning: den afsluttes med retliniede og fortsættes med krumliniede Figurer; Elementerne af den geometriske Formlære gennemgaas; Øvelser paa Klasses tavlen; i Begyndelsen af

Skoleaaret Klasseundervisning, senere Gruppeundervisning.

Fjerde Klasse.

Her optages af nyt Fransk, Aritmetik og Plantelære.

I Religion er efter Angers Bibelhistorie læst det nye Testament til Pinselørdag; i Lærebog de 10 Bud efter Balslev; 6 Salmer. I Dansk læst og repeteret det vigtigste af Bojesens danske Sproglære indtil Sætningslæren; til Oplæsning og Analyse benyttet Agerskovs, Nørregaards og Strøms Læsebog, 4de Afdeling; flere Digte ere lærte udenad; Stil 2 Gange om Ugen, Diktat og Genfortælling. I Fransk Jungs Elementarbog til Pronominerne. I Engelsk Listovs Ledetraad, 3dje Afdeling, helt igennem. I Tysk Kapers og Simonsens Læsebog for de første Begyndere, S. 45—84; Oversættelse fra Dansk til Tysk efter Kapers Stiløvelser; Formlæren til de uregelmæssige Verber. I Historie fra Middelalderen, 1ste Del ud, efter Brickas større Lærebog. I Geografi efter Løfflers Geografi Frankrig, Sydeuropa, Rusland og Asien. I Naturhistorie Pattedyrene og Fuglene, efter Feddersens større Naturhistorie, Indledningen til Plantelæren, samt de to første Ordener af de tokimbladede Blomsterplanter efter Erslevs Plantelære. I Aritmetik efter Steens Lærebog de fire første Regningsarter; Ligninger af første Grad med 1 ubekendt; skriftlige matematiske Øvelser. I Regning Brøkgregning, Reguladetri; Kurs- og Procent-Regning, Hovedregning, Tabel. Sang efter Sannes Sangbøger, sammen med 3dje Klasse. Frihaandstegning: efter Kolbs Vægtavler tegnes plane Ornamenter; de Elever, der have erhvervet sig fornøden Duelighed heri, fortsætte med Tegning efter fritstaaende Legemer; Gruppeundervisning.

Femte Klasse.

Af Nyt optages her Geometri, Naturlære, Fransk og geometrisk Tegning.

I Religion er læst de 3 Trosartikler og den apostoliske Kirkehistorie, Palæstinas Geografi med stadigt Henblik paa Bibelhistorien. I Dansk Oplæsning og Analyse efter Agerskovs, Nørregaards og

Strøms Læsebog, 5te Afdl.; Bojesens Sproglære læst og repeteret til Ordstillingen; 4 Digte ere lærte udenad; hveranden Uge en Hjemmestil (af fortællende eller beskrivende Indhold); i Reglen hver Uge Stil paa Skolen, Genfortælling eller Stil af beskrivende Indhold og Diktat. I Engelsk Listovs Læsestykker, 1ste Afdeling med Undtagelse af de sidste danske Stykker, Grammatik efter Rosings engelske Grammatik. I Tysk Kapers Læsebog, Side 1—86; efter Kapers Grammatik Formlæren repeteret; Oversættelse fra Dansk til Tysk efter Kapers Stiløvelser. I Fransk Jungs Elementarbog. I Historie forfra til 2den Dels Side 144 efter Brickas større Lærebog. I Geografi Asien, Afrika, Amerika og Australien efter Løffler. I Naturhistorie Krybdyr, Padder, Fisk, Leddyr og Bløddyr efter Feddersen; de helkronede og kronløse tofrøbladede Planter samt Tretals-Planter og de nøgenfrøede Planter, efter Erslev. I Naturlære gives efter Ellingers Lærebog en sammenhængende Fremstilling af Naturkræfterne, saaledes, at der dog paa hvert Punkt kun medtages Hovedsagen. I Aritmetik de fire Regningsarter efter Steens elementære Aritmetik; Proportioner; Potens samt Ligninger af første Grad med flere ubekendte. I Geometri J. Petersens Geometri til 3dje Kapitel; skriftlige matematiske Øvelser og geometrisk Tegning. I Regning Brøkregning og Reguladetri; Kurs- og Procent-Regning samt blandede Opgaver; Hovedregning og Tavleregning skiftevis i de to Timer. Sang i Forening med 6te Klasse efter Sannes Sangbøger og Træffeøvelser; endvidere er lært alle Dur- og Mollkalaer, Akkordbygning m. m., dels efter Sannes Træffeøvelser, dels efter mundtlig Forklaring.

Sjette Klasse.

I Religion Bibellæsning i Udvalg; Hovedtræk af Kirkehistorien (efter Mørk Hansen). I Dansk Op-læsning og Analyse af Stykker af Winkel-Horns og Borchseniusses Læsebog; Bojesens danske Sproglære; Digte og prosaiske Stykker; Øhlenschlägers Erik og Abel og Væringerne i Myklagaard; Holbergs Jeppe paa Bjerget og Erasmus Montanus; flere mindre omfangsrige Arbejder af forskellige nordiske Forfattere; omtrent hver Uge en Stil. I Engelsk Listovs Udvalg af engelske Forfatteres Skrifter, 1ste Hæfte

helt igennem; Rosings Grammatik; en Version ugentlig. I Fransk „Fransk for Mellemklasser“ af C. Michelsen; Formlæren efter Jung. I Tysk Kapers tyske Læsebog for Mellemklasserne læst og repeteret Side 86—193; Kapers Formlære læst og repeteret; Oversættelse fra Dansk til Tysk efter Kapers Stiløvelser. I Historie den nye Tids Historie efter Brickas større Lærebog fra Side 57 Bogen ud. I Geografi Løfflers Geografi til Asien. I Naturhistorie Pattedyr og Fugle efter Feddersens Dyrrigets Naturhistorie; de blomsterløse Planter, Planternes Anatomi, Fysiologi og Geografi efter Erslevs Planterigets Naturhistorie; Plantelæren gennemgaaes i Sommermaanederne. I Naturlære, efter Ellingers Lærebog, Elektricitet, Magnetisme og den største Del af Varme. I Aritmetik de 4 første Regningsarter efter Steens elementære Aritmetik; Potens, Rod, Logaritmer og Ligninger med flere ubekjendte, samt Ligninger af 2den Grad efter Steens elementære Algebra. I Geometri J. Petersens Geometri til § 106; jævnlig skriftlige Opgaver. I Regning Brøkgregning, Reguladetri, Kurs- og Procent-Regning og blandede Opgaver. Sang i Forening med 5te Klasse (s. o.).

Syvende Klasse.

Denne Klasse afsluttes med den almindelige Forberedelseseksamen.

I Religion Kirkehistorie (efter Mørk Hansen) og Bibellæsning i Udvalg. I Dansk hver eller hveranden Uge en Hjemmestil, væsentlig Gengivelse af et ved Undervisningen bekendt Stof; Oplæsning, Literaturprøver og Analyse efter W. Horns og Borchseniussens Læsebog; Bojesens danske Sproglære; Literaturhistorien gennemgaaet; særlig læst Holberg: „Den politiske Kandestøber“ og „Jeppe paa Bjerget“, Øhlenschläger: „Dronning Margareta“; Wessel: „Kærlighed uden Strømper“; Blicher: „Røverstuen“ og „Præsten i Vejlbj“; Fr. Paludan Müller: „Abels Død“ og „Den ottende Kunst“; C. Ploug: „Et Kys“. I Engelsk Listovs Udvalg af engelske Forfattere, 2det Hæfte (1—65 og 79—101); A. Boysens Samling af engelske Vers; Rosings Grammatik; sædvanlig en Version ugentlig. Tysk: Kapers Læsebog for Mellemkl. Side 112—268; Schillers „Wilhelm Tell“; til Eksamen opgives Læsebog Side 112—148 og 157—268; Kapers

Sproglære læst og repeteret. I Fransk Jungs Læsebog 250 Sider; Jungs Grammatik. I Historie hele Blochs Lærebog. I Geografi Løfflers Lærebog læst og repeteret. I Naturhistorie, Zoologi efter Feddersens Dyrerigets Naturhistorie, Plantelære efter Erslevs Planterigets Naturhistorie. I Naturlære det krævede Pensum efter Ellingers Lærebog. I Aritmetik og Geometri det krævede Kursus, henholdsvis efter Steens og J. Petersens Lærebøger. I Regning er Bokkenheusers Regnebog for de højere Klasser gennemgaaet.

Elevantal. Afgangs- og Aars-Prøve.

Antallet af Skolens Elever er (den 10de Juni)
108, af hvilke

7de Klasse	har	10	Elever.
6te	—	-	11 —
5te	—	-	13 —
4de	—	-	16 —
3dje	—	-	23 —
2den	—	-	20 —
1ste	—	-	15 —

Af Skolens Elever er 23 udenbys.

Til Skolens Afgangsprøve (almindelig Forberedelseseksamen) stedtes i Juni og Juli 1891 7de Klasses 9 Elever. Eksamensudfaldet var følgende:

	Moders- maalet, skriftligt	Moders- maalet, mundtligt	Engelsk	Tysk	Historie	Geografi	Regning	Aritmetik	Geometri	Natur- historie	Naturlære	Orden med skriftlige Arbejder	Points
A. Ingwersen	g?	g?	g?	g?	g	g	g ×	g?	mg?	mg?	mg	mg?	71
O. P. Jordan	g ×	mg?	mg?	mg?	mg?	mg ×	ug?	ug?	ug	mg	mg	mg?	100 ¹ / ₃
N. P. Knudsen	tg ×	g ×	g?	g ×	mg	mg?	mg	ug	ug	ug?	ug	mg	88
R. S. Madsen	mg	mg	mg ×	mg ×	ug?	mg	ug	ug?	ug	mg?	ug	ug?	110 ¹ / ₃
H. P. V. Nielsen	mg?	mg?	g ×	g ×	mg?	mg ×	ug	mg?	tg	g	mg ×	mg	90 ² / ₃
J. J. V. Nyeborg	mg?	g	g	mg	ug	ug	ug	mg ×	ug	mg	ug?	mg ×	101
O. A. Rolsted	g	g	tg	g ×	mg	g ×	tg ×	ug?	ug	mg?	mg	mg	78 ² / ₃
A. M. Schultz	mg?	mg?	g	mg	mg	mg?	mg ×	ug?	ug?	mg ×	ug?	mg	100
J. Tørsleff	g ×	mg	mg?	mg ×	mg	ug?	ug	ug	mg	mg	mg	mg	105

Næste Aar bruges i

Første Klasse og Forberedelsesklassen: Agerskovs, Nørregaards og Strøms danske Læsebog, 1ste Afd.; Krossings poetiske Læsebog, 1ste Del. Balslevs Bibelhistorie. V. Klausens Ledetraad i Fædrelandets Historie. Mindre Lærebog i Geografi af P. Dahlberg. Et Atlas, helst Erslevs større. Sannes Skolesangbog for Smaa børn. En Salmebog med Tillæg. Chr. Hansens Regnebog, 1ste Del. En Regnetabel. En Karakterbog. Et Par Gymnastiksko.

Anden Klasse: Agerskovs, Nørregaards og Strøms danske Læsebog, 2den Afd. Svendsens Skema til den danske Sproglære. Listovs engelske Ledetraad, 1ste Del. Balslevs Bibelhistorie. En Salmebog med Tillæg. V. Klausens Ledetraad i Fædrelandets Historie. Mindre Lærebog i Geografi af P. Dahlberg. Et Atlas, helst Erslevs større. Feddersens Naturens Bog I. Sannes Skolesangbog for Smaa børn. Bokkenheusers Regnebog for Begyndere. En Regnetabel. Chr. V. Nielsens kvadrede Tegnebog uden Nr.; Blyant, rødpoleret, sekskantet af Mærket „Johan Faber“ (Dessin) Nr. 3; et stort Stykke Skolegummi. En Karakterbog. Et Par Gymnastiksko.

Tredje Klasse: Agerskovs, Nørregaards og Strøms danske Læsebog, 3dje Afd. Svendsens Skema til den danske Sproglære. Listovs engelske Ledetraad, 2den Del. Kapers og Simonsens tyske Læsebog for de første Begyndere. Kapers kortfattede tyske Sproglære. Kapers tyske Stiløvelser for Begyndere. Angers Udtog af den bibelske Historie for Realskoler. En Salmebog med Tillæg. Brickas større Lærebog i Historie, 1ste Del. Historisk Atlas. En historisk Tidstavle. Løfflers Lærebog i Geografi. Et Atlas, helst Erslevs større. Feddersens Naturens Bog 1. Sannes 2-st. Sange af nordiske Komponister og 2-st. Fædrelandssange samt Træfføvelser. Bokkenheusers Regnebog for Mellemklasserne. Tegnepapir af Mærket „Nyholm & Frederiksen“; Blyant

og Gummi som i 2den Klasse. En Karakterbog. Et Par Gymnastiksko.

Fjerde Klasse: Agerskovs, Nørregaards og Strøms danske Læsebog, 4de Afd. Bojesens kortfattede danske Sproglære. Kapers og Simonsens tyske Læsebog for de første Begyndere. Kapers kortfattede tyske Sproglære. Kaper: Tyske Stiløvelser for Regyndere. Listovs Ledetraad i Engelsk, 3dje Del. Jungs franske Elementarbob. Angers Udtog af den bibelske Historie for Realskoler. Balslevs Forklaring til Luthers Katekismus. En Salmebog med Tillæg. G. St. Brickas større Lærebog i Historie. Historisk Atlas. En historisk Tidstavle. Løfflers Geografi. Et Atlas, helst Erslevs større. Feddersens Dyrerigets Naturhistorie. Bokkenheusers Regnebob for Mellemlasser. Steens elementære Aritmetik. Sannes tostemmige Sange af nordiske Komponister og tostemmige Fædrelandssange samt Træffeøvelser. Tegnepapir, Blyant og Gummi som i 3dje Klasse. En Karakterbog. Et Par Gymnastiksko.

Femte Klasse: Agerskovs, Nørregaards og Strøms danske Læsebob, 5te Afd. Bojesens kortfattede danske Sproglære. Kapers tyske Læsebob for Mellemlasserne. Kapers kortfattede tyske Sproglære. Kapers tyske Stiløvelser for Begyndere. Kapers tysk-danske Ordbog. Rosings engelske Grammatik. Listovs engelske Læsestykker og Stiløvelser, 1ste Afd. Jungs franske Elementarbob. Angers Udtog af den bibelske Historie for Realskoler. Balslevs Forklaring til Luthers Katekismus. En Salmebob med Tillæg. Det nye Testament. Brickas større Lærebog i Historie, 1ste og 2den Del. Historisk Atlas. En historisk Tidstavle. Løfflers Geografi. Et Atlas. Feddersens Dyrerigets Naturhistorie. Erslevs Planterigets Naturhistorie. Steens elementære Aritmetik. Steens elementære Algebra. J. Petersens Geometri. J. Petersens geometriske Opg. Bokkenheusers Regnebob for Melleml. Ellingers Lærebog i Fysik. Sannes 2-st. Sange af nordiske Komponister og 2-st. Fædrelandssange, samt Træffeøvelser. En Karakterbob. Et Par Gymnastiksko.

6te Klasse: Winkel-Horns danske Læsebob Bojesens kortf. danske Sproglære. Kapers tyske Læsebob for Mellemlasser. Kapers kortfattede tyske Sproglære. Kapers tyske Stiløvelser for Be-

gyndere. Kapers tysk-danske Ordbog. Listovs Udvalg af engl. Forfattere, 1ste og 2den Del. Rosings engelske Ordbog. A. Boysens engelske Digte, sidste Udg. Hansens og Magnussens Opgaver til engl. Versioner. Jungs franske Læsebog for højere Klasser. Jungs franske Grammatik. Det nye Testament. En Salmebog med Tillæg. Brickas Lærebog i Historie, 1ste og 2den Del. Historisk Atlas. En historisk Tidstavle. Løfflers Geografi. Et Atlas, helst Erslevs større. Feddersens Dyrerigets Naturhistorie. Erslevs Planterigets Naturhistorie. Bokkenheusers Regnebog for Mellemklasserne. J. Petersens Geometri. J. Petersens geometriske Opgaver. Buchwald og Stenberg: Plangeometrisk Konstruktionsbog, 1ste Hæfte. Steens elementære Algebra. Steens elementære Aritmetik. La Landes Logaritmetavler. Ellingers Lærebog i Fysik. Sannes 2-st. Sange af nordiske Komponister og 2-st. Fædrelandssange samt Træffeøvelser. En Karakterbog. Et Par Gymnastiksko.

Syvende Klasse: Winkel-Horns danske Læsebog. Bojesens kortf. danske Sproglære. Kapers tyske Læsebog for Mellemklasser. Kapers kortf. tyske Sproglære. Kapers tysk-danske Ordbog. Listovs Udvalg af engelske Forfattere, 1ste og 2den Del. Rosings engelske Ordbog. A. Boysens engelske Digte, sidste Udg. Opgaver til engl. Versioner af Hansen og Magnussen. Jungs franske Læsebog for højere Klasser; Jungs franske Grammatik; Sicks fr. Lexikon. Det nye Testament. Brickas Lærebog i Historie, 1ste og 2den Del. Historisk Atlas. En historisk Tidstavle. Løfflers Geografi. Et Atlas, helst Erslevs større. Feddersens Dyrerigets Naturhistorie. Erslevs Planterigets Naturhistorie. Bokkenheusers Regnebog for de højere Klasser. J. Petersens Geometri. J. Petersens geometriske Opgaver. Buchwald og Stenberg: Plangeometrisk Konstruktionsbog, 2det Hæfte. Steens elementære Aritmetik. Steens elementære Algebra. La Landes Logaritmetavler. Ellingers Lærebog i Fysik. En Karakterbog. Et Par Gymnastiksko.

Den alm. Forberedelseseksamen.

Skriftlig:

- Fredag 10. Juni Kl. 8—12 Aritmetik.
 Lørdag 11. Juni Kl. 8—12 dansk Stil.
 Mandag 13. Juni Kl. 8—12 Geometri.
 Tirsdag 14. Juni Kl. 8—12 praktisk Regning.
 Kl. 4—8 engelsk Version.

Mundtlig:

- Mandag 27. Juni Kl. 8 Dansk (I, II).
 Kl. 3 Engelsk (II, I).
 Mandag 4. Juli Kl. 8 Matematik (I, II).
 Kl. 4 Naturlære (II, I).
 Onsdag 6. Juli Kl. 8 Tysk (I, II).
 Kl. 4 Historie (II, I).
 Fredag 8. Juli Kl. 11 Naturhistorie (I, II).
 Kl. 5 Geografi (II, I).
 (Holdet I er de 5 alfabetisk første, II de øvrige Eksaminander).

Den skriftlige Aarsprøve.

6. Kl. Tirsdag 28. Juni Kl. 8—11 dansk Stil.
 Kl. 4—7 engelsk Version.
 Onsdag 29. Juni Kl. 8—11 Regning.
 Kl. 4—7 Geometri.
 Torsdag 30. Juni Kl. 8—11 Aritmetik.
 5. Kl. Tirsdag 28. Juni Kl. 8—11 dansk Stil.
 Onsdag 29. Juni Kl. 8—10 Regning.
 Torsdag 30. Juni Kl. 8—10 Aritmetik.
 4. Kl. Tirsdag 28. Juni Kl. 8—10 dansk Stil.
 Onsdag 29. Juni Kl. 8—10 Regning.
 Torsdag 30. Juni Kl. 8—10 Aritmetik.
 3. Kl. Tirsdag 28. Juni Kl. 8—10 Regning.
 Onsdag 29. Juni Kl. 8—10 dansk Stil.
 2. Kl. Tirsdag 28. Juni Kl. 8—10 dansk Stil.
 Onsdag 29. Juni Kl. 8—10 Regning.
 1. Kl. Tirsdag 28. Juni Kl. 8—10 Regning.
 Onsdag 29. Juni Kl. 8—10 dansk Stil.
-

Den mundtlige Aarsprøve.

6te Klasse (Værelse Nr. 9).

- Torsdag 7. Juli Kl. 8 Historie.
Kl. 12 Fransk.
Lørdag 9. Juli Kl. 9 Sang.
Kl. 12 Geografi.
Kl. 5 Aritmetik.
Mandag 11. Juli Kl. 9 Gymnastik.
Kl. 12 Tysk.
Kl. 5 Naturlære.
Tirsdag 12. Juli Kl. 8 Naturhistorie.
Kl. 12 Engelsk.
Onsdag 13. Juli Kl. 8 Dansk.
Kl. 12 Geometri.

5te Klasse (Værelse Nr. 8).

- Tirsdag 5. Juli Kl. 8 Naturhistorie.
Kl. 12 Fransk.
Torsdag 7. Juli Kl. 9 Tysk.
Kl. 12 Aritmetik.
Lørdag 9. Juli Kl. 9 Sang.
Kl. 12 Religion.
Kl. 5 Geografi.
Mandag 11. Juli Kl. 9 Gymnastik.
Kl. 12 Naturlære.
Tirsdag 12. Juli Kl. 8 Geometri.
Kl. 12 Historie.
Onsdag 13. Juli Kl. 8 Dansk.
Kl. 12 Engelsk.

4de Klasse (Værelse Nr. 4).

- Tirsdag 5. Juli Kl. 9 Tysk.
Torsdag 7. Juli Kl. 8 Religion.
Kl. 12 Dansk.
Lørdag 9. Juli Kl. 9 Sang.
Kl. 11 Aritmetik.
Mandag 11. Juli Kl. 9 Gymnastik.
Kl. 5 Historie.
Tirsdag 12. Juli Kl. 8 Engelsk.
Kl. 12 Geografi.
Onsdag 13. Juli Kl. 8 Fransk.
Kl. 12 Naturhistorie.

3dje Klasse (Værelse Nr. 3).

- Tirsdag 5. Juli Kl. 8 Dansk.
Kl. 1 Tysk.
Torsdag 7. Juli Kl. 8 Engelsk.
Lørdag 9. Juli Kl. 9 Sang.
Mandag 11. Juli Kl. 9 Gymnastik.
Tirsdag 12. Juli Kl. 8 Religion.
Kl. 5 Geografi.
Onsdag 13. Juli Kl. 8 Naturhistorie.
Kl. 11 Historie.

2den Klasse (Værelse Nr. 1).

Tirsdag 5. Juli Kl. 12 Dansk.

Torsdag 7. Juli Kl. 5 Naturhistorie.

Lørdag 9. Juli Kl. 9 Sang.

Kl. 12 Engelsk.

Mandag 11. Juli Kl. 9 Gymnastik.

Kl. 12 Historie.

Tirsdag 12. Juli Kl. 8 Geografi.

Onsdag 13. Juli Kl. 8 Religion.

1ste Klasse (Værelse Nr. 7).

Torsdag 7. Juli Kl. 11 Historie.

Lørdag 9. Juli Kl. 9 Sang.

Kl. 11 Religion.

Mandag 11. Juli Kl. 9 Gymnastik.

Tirsdag 12. Juli Kl. 8 Dansk.

Onsdag 13. Juli Kl. 12 Geografi.

Elevernes skriftlige Eksamensarbejder og deres Tegninger fra hele Skoleaaret ere fremlagte i Eksamenstiden.

Fredag 15de Juli Kl. 9 meddeles Aarsprøvens Udfald og Elevernes Plader i det næste Skoleaar.

Til at overvære de mundtlige Prøver og Gymnastikprøven indbydes Elevernes Forældre eller Værger, samt Enhver, hvem Skolens Gerning ligger paa Sinde.

Ved Indmeldelse af nye Elever Lørdag den 16de Juli Kl. 9 eller Tirsdag den 16de August Kl. 9, helst den første Dag, bedes deres Daabs- og Vaccinations-Attester medtagne.

Det nye Skoleaar begynder Onsdag den 17de August Kl. 9.

1892.